

Опис навчальної дисципліни вільного вибору
«Лексичні інновації та складні питання українського слововживання
в контексті новітніх мовних змін»

Дисципліна	Вибіркова дисципліна 7 «Лексичні інновації та складні питання українського слововживання в контексті новітніх мовних змін»
Рівень ВО	Бакалавр
Назва спеціальності / освітньо-професійної програми	<i>Спеціальності:</i> 014 Середня освіта (Українська мова і література); 035 Філологія. <i>Освітньо-професійні програми:</i> Середня освіта. Українська мова та література. Світова література; Українська мова та література. Світова література.
Форма навчання	Денна
Курс, семестр, протяжність	3-ій курс, 5-ий семестр, упродовж 5-го семестру
Семестровий контроль	Залік
Обсяг годин (усього: з них лекції / практичні)	150 годин, із них лекції – 44 год., практичні – 28 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	Кафедра української мови
Автор дисципліни	Доктор філологічних наук, професор Костусяк Наталія Миколаївна
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з лексикології та морфології (учення про частини мови) української мови.
Що буде вивчатися	Програма курсу передбачає докладний аналіз питомих і запозичених слів, що на початку ХХІ ст. активно ввійшли в мовний обіг та засвідчили непослідовне освоєння, подекуди з порушенням усталених правописних норм. Акцент припадатиме на витлумачення їхнього значення, правильне написання, особливості словотворення, відмінювання й уживання.
Чому це цікаво / треба вивчати	Вивчений матеріал сприятиме глибшому засвоєнню словниково-граматичних та інформаційних можливостей мови як найважливішого засобу людського спілкування, дасть змогу вільно орієнтуватися в складних питаннях українського слововживання, а також правильно писати різні мовні одиниці з огляду на новітні мовні зміни.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти опанують закономірності написання, словотворення, словозміни питомих і чужомовних одиниць, що відносно недавно потрапили до українського слововжитку; засвоять питання нормативно затвердженої морфологічної варіантності низки змінних слів

	української мови та найновіших тенденцій вияву їхніх форм у сучасній мовній практиці; ознайомляться з фаховими рекомендаціями щодо дискусійних питань правопису та словотворення власних і загальних назв, зокрема й термінів, чого поки не відбиває довідкова література (посібники, підручники, словники та ін.).
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	<p>Опанування курсу «Лексичні інновації та складні питання українського слововживання в контексті новітніх мовних змін» передбачає набуття студентами таких компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ інтегральної (ІК): здатність розв'язувати проблемні завдання, пов'язані з написанням, утворенням та вживанням різних за значенням слів у мовленні; ○ загальних (ЗК): <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність спілкуватися усною та писемною формами вишліфованої літературної мови, із дотримання чинних правописних, словотвірних та морфологічних норм; 2) здатність постійно вчитися, опановувати новий матеріал; 3) здатність працювати самостійно та співпрацювати з іншими; 4) здатність послуговуватися набутими знаннями у професійній діяльності; ○ фахових (ФК): <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність використовувати набуті мовну й мовленнєву компетентності та розвивати їх в учнів; 2) здатність виявляти активні словотворчі процеси в сучасній українській літературній мові та новітні тенденції оформлення граматичних значень слів; 3) здатність активно комунікувати в професійній сфері, доводити свою думку щодо витлумачення різних словотворчих і орфографічних явищ; 4) здатність дотримуватися професійної етики та академічної доброчесності. <p><i>Курс буде корисним не тільки для філологів, майбутніх учителів української мови, а й фахівців різних спеціальностей. Адже той, хто майстерно оперує словниковим запасом, зокрема й вузькоспеціалізованою лексикою, розмовляє вишліфованою, літературно правильною українською мовою, уміє словесно виразити свої ідеї, демонструючи володіння мовними й мовленнєвими компетенціями, завжди викликає повагу в інших.</i></p>
Інформаційне забезпечення	1. <u>Костусяк Н. М.</u> Сучасні тенденції вираження граматичних значень слів

в українській мові. *Діалог мов – діалог культур. Україна і світ. VIII Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція з україністики. München, 4–6. November 2017. München : readbox unipress Open Publishing LMU, 2018. С. 75–86.*

2. *Костусяк Н. М., Межов О. Г. Префіксальні інновації як засіб психологічного впливу на свідомість реципієнтів. Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics. 2018. Вип. 24 (2). С. 97–113. (Web of Science).*

3. *Костусяк Н. М. Актуалізовані форми іменників і нові лексеми в сучасній українській мові: аспекти дослідження та проблеми вноормування. Граматичний простір сучасної лінгвоукраїністики. Катерині Григорівні Городенській / Ін-т укр. мови НАН України; упоряд. : Н. Г. Горголюк, Л. М. Колібаба, В. М. Фурса. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. С. 112–121.*

4. *Костусяк Н. М. Динаміка запозичених лексем із першою частиною відео- в медіатекстах XXI ст.: семантика та проблема кодифікації. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Т. 31 (70). № 2. Ч. 1 2020. С. 18–25.*

5. *Костусяк Н. М., Навальна М. І. Терміни на позначення платформ та сервісів дистанційного навчання в онлайн-комунікації. Волинь філологічна: текст і контекст. Українська мова в сучасному науковому вимірі : зб. наук. праць / упоряд. Т. П. Левчук. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. Вип. 29. С. 77–95.*

6. *Mezhov O, Navalna M., Kostusiak N. Invective Vocabulary in Media Discourse at the Beginning of the 21st Century: A Psycholinguistic Aspect. East European Journal of Psycholinguistics. Східноєвропейський журнал психолінгвістики. Lutsk : Lesya Ukrainka Eastern European National University, 2020. Vol. 7, No. 1, pp. 97–110. (Scopus).*